

А.БАЙТҰРСЫНОВ АТЫНДАҒЫ ҚОСТАНАЙ Өңірлік университеті
КОСТАНАЙСКИЙ РЕГИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ
А.БАЙТҰРСЫНОВА
A. BAITURSYNOV KOSTANAY REGIONAL UNIVERSITY

ЭЛЕКТИВТІ ПӘНДЕР КАТАЛОГЫ
КАТАЛОГ ЭЛЕКТИВНЫХ ДИСЦИПЛИН
CATALOG OF ELECTIVE COURSES

8D03201 Журналистика/8D03201 Journalism

2022 жылдардың жинағы үшін /для набора 2022 г.г.

Қостанай, 2022

Құрастырушылар / Составители / Compilers:

Жусупова Алматы Мергенбаевна/ Zhussupova Almatay Mergenbaevna - журналистика және коммуникациялық менеджмент кафедрасының профессоры, филология ғылымдарының кандидаты/ профессор кафедрасы журналистики и коммуникационного менеджмента, кандидат филологических наук/ Professor of the Department of Journalism and Communication Management, Candidate of Philological Sciences

Элективті пәндер каталогы.- Қостанай: А.Байтұрсынов атындағы ҚӨУ, 2022.- 12 б.

Каталог элективных дисциплин.- Костанай: КРУ имени А.Байтұрсынова, 2022.- 12 с.

Catalog of elective disciplines.- Kostanay: A. Baitursynov KRU, 2022. - 12 p.

Элективті пәндер каталогы қысқаша сипаттамасы, оқыту мақсаты, оқу мазмұны және күтілетін оқу нәтижесі көрсетілген таңдау компонентіне кіретін пәндер тізімін қамтиды. 2022 жылдарда қабылданған кредиттік технология бойынша оқитын докторанттарға арналған.

Каталог элективных дисциплин содержит перечень дисциплин компонента по выбору и их краткое описание с указанием цели изучения, содержания и ожидаемых результатов обучения. Предназначен для докторантов, обучающихся по кредитной технологии, набора 2022 годов.

The catalog of elective disciplines contains a list of elective component disciplines and their brief description with the purpose of study, content and expected learning outcomes. It is intended for doctoral students studying on credit technology, the set of 2022.

А.Байтұрсынов атындағы ҚӨУ-дың оқу-әдістемелік кеңес отырысында бекітілді, 29.04.2022 ж. №3 хаттама

Утвержден на заседании учебно-методического совета КРУ имени А.Байтұрсынова, протокол от 29.04.2022 г. №3

Approved at the meeting of the educational and methodological council of A. Baitursynov KRU, minutes dated 29.04.2022 №3

© А.Байтұрсынов атындағы
Қостанай өңірлік университеті

Мазмұны / Содержание / Contents

Кіріспе / Введение / Introduction	4
Семестр бойынша элективті пәндерді бөлу /Распределение элективных дисциплин по семестрам /Distribution of elective courses by semester	5
1 1 оқу жылының докторанттарына арналған элективтік пәндер / Элективные дисциплины для докторантов 1 года обучения/ Elective courses for first-year doctoral students	6

Кіріспе

Кредиттік оқыту технологиясы кезінде элективті пәндер каталогы әзірленеді. Элективті пәндер каталогы оқытудың кредиттік жүйесі бойынша құрастырылады. Элективті пәндер каталогы жүйеленген таңдау бойынша пәндер тізімін және олардың қысқа сипаттамасын қарастырады.

Оқу жоспарының барлық пәндері екі циклге біріктірілген: базалық пәндер циклы (БП), кәсіптік пәндер циклі (КП).

Базалық пәндер циклы тиісті дайындық бағыты бойынша іргелі білімді қалыптастыруға бағытталған. Кәсіптік пәндер циклы кәсіптік қызметтің нақты саласына қатысты арнайы білім, білік, дағды мен құзыреттіліктердің тізбесін анықтайды.

ЖОО компонентінің пәндерін оқумен қатар докторант пәнді оқу үшін таңдау компонентін таңдау керек.

Элективті пәндерді таңдау бойынша кеңес эдвайзер береді. Онымен бірге докторант ЖОЖ (Жеке оқу жоспары) құрастыру үшін пәндерге жазба нысанын толтырады.

Введение

При кредитной технологии обучения разрабатывается каталог элективных дисциплин. Каталог элективных дисциплин представляет собой систематизированный перечень дисциплин компонента по выбору и содержит краткое их описание.

Все дисциплины учебного плана объединены в два цикла: цикл базовых дисциплин (БД), цикл профилирующих дисциплин (ПД).

Цикл базовых дисциплин направлен на формирование фундаментальных знаний по соответствующему направлению подготовки. Цикл профилирующих дисциплин определяет перечень специальных знаний, умений, навыков и компетенций применительно к конкретной сфере профессиональной деятельности.

Наряду с изучением дисциплин вузовского компонента докторант должен выбрать для изучения дисциплины компонента по выбору.

Консультации по выбору элективных дисциплин дает эдвайзер. Вместе с ним докторант заполняет форму записи на дисциплины для составления ИУП (индивидуального учебного плана).

Introduction

At the credit technology of education a catalog of elective disciplines is developed. The catalog of elective disciplines is a systematized list of disciplines of the elective component and contains a brief description of them.

All disciplines of the curriculum are combined into two cycles: a cycle of basic disciplines (BD) and a cycle of core disciplines (CD).

The cycle of basic disciplines is aimed at the formation of fundamental knowledge in the relevant direction of training. The cycle of majoring disciplines determines the list of special knowledge, abilities, skills and competencies in relation to a particular field of professional activity.

Along with the study of disciplines of the university component a doctoral student must choose to study the disciplines of the elective component.

Advice on the choice of elective disciplines is given by the advisor. Together with him, the doctoral student fills out an enrollment form for disciplines for drawing up FTI (individual training plan).

**Семестр бойынша элективті пәндерді бөлу / Распределение
элективных дисциплин по семестрам / Distribution of elective courses by
semester**

Пәннің атауы / Наименование дисциплины / The name of the discipline	Кредиттер саны / Кол-во кредитов/ Number of credits	Академиялық кезең/ Акад период/ Academic period
Медиаөндірістің экологиясы/Экология медиапроизводства / Ecology of media production	5	1
Қазақстан журналистикасы және жаңашылдық / Казахстанская журналистика и новые вызовы / Kazakhstan journalism and new challenges		
Медиасын: ғылым және тәжірибе/Медиакритика: наука и практика/Media criticism: science and practice	5	1
Масс-медиа мәтіндерінің семиотикасы/ Семиотика текстов масс-медиа/Semiotics of mass media texts		

**1 1 оқу жылының докторанттарына арналған элективтік пәндер / Элективные дисциплины для докторантов
1 года обучения/ Elective courses for first-year doctoral students**

Медиаөндірістің экологиясы /Экология медиапроизводства / Ecology of media production		
Оқу мақсаты / Учебная цель/ Purpose		
Қауіпсіз медиа-өнімді құру саласындағы қажетті құзыреттерді игеру	Овладеть необходимыми компетенциями в области создания безопасного медиапродукта	To acquire the necessary competencies to create a safe media product
Оқыту нәтижесі / Результаты обучения / Learning outcomes		
<p>Курсты сәтті аяқтағаннан кейін білімалушылар</p> <ul style="list-style-type: none"> -медиаугроздарды, олардың редакциялық саясатқа әсерін, менеджментті қайта құрылымдауды, БАҚ және PR маркетингін анықтауды және болжауды; - нақты жағдайларда медиаугроздарды болжауды; - медиа экологиялық өрісін сипаттауды; - медиаменеджмент және басқару шешімдерін қабылдау заңдарына сәйкес қазақстандық БАҚ-тарды жетілдірудегі құзыреттерін көрсету. 	<p>После успешного завершения курса обучающиеся будут</p> <ul style="list-style-type: none"> - выявлять и прогнозировать медиаугрозы, их влияние на редакционную политику, реструктуризацию менеджмента, маркетинга СМИ и PR; - прогнозировать медиаугрозы в конкретных ситуациях; - характеризовать экологическое поле медиа; - демонстрировать компетенции в совершенствовании казахстанских СМИ в соответствии с законами медиаменеджмента и принятия управленческих решений. 	<p>After successful completion of the course, students will be</p> <ul style="list-style-type: none"> - Identify and predict media threats and their impact on editorial policy, management restructuring, media marketing and PR; - predict media threats in specific situations; - characterize the environmental field of the media; - Demonstrate competence in improving Kazakhstan's media in accordance with the laws of media management and management decisionmaking.
Курстың қысқаша мазмұны / Краткое содержание курса/ Course summary		
БАҚ-тың экологиялық аспектісі өзін-өзі дамытатын жүйе ретінде. Медиа жүйе ретінде. Мазмұн өндірісі. БАҚ және олардың ақпараттық өрістегі танымалдығы. Қатерлерді түсінудің негізгі тәсілдері. Ақпараттық қауіпсіздік ресурстары. Интернет кеңістігінің экологиясы. Жалған құбылыс. Мидиарис жүйесіндегі адам. Қазақстан Республикасындағы халықтың	Экологический аспект медиа как саморазвивающейся системы. Медиа как система. Производство контента. СМИ и их популярность в информационном поле. Основные подходы к осмыслению угроз. Ресурсы информационной безопасности. Экология интернет-пространства. Феномен фейка. Человек в системе мидиарисков. Проблемы формирования	The ecological aspect of media as a selfdeveloping system. Media as a system. Contentproduction. Media and their popularity in the information field. Basic approaches to thinking about threats. Resources of information security. Ecology of the Internet space. Fake phenomenon. A man in the system of midiarism. Problems of forming media literacy of the population in the RK. Prospects for the development of the world and Kazakhstan's

<p>медиа сауаттылығын қалыптастыру мәселелері. Бұқаралық ақпарат құралдарының қауіп-қатері контекстінде әлемдік және қазақстандық медиа дамуының болашағы.</p>	<p>медиаграмотности населения в РК. Перспективы развития мировых и казахстанских медиа в контексте медиаугроз.</p>	<p>media in the context of media threats.</p>
<p><i>Бағдарлама жетекшісі / Руководитель программы/ Programme manager (</i></p>		
<p>Кунгурова О.Г.</p>	<p>Кунгурова О.Г.</p>	<p>Кунгурова О.Г.</p>

<i>Қазақстан журналистикасы және жаңашылдық / Казахстанская журналистика и новые вызовы / Kazakhstan journalism and new challenges</i>		
<i>Оқу мақсаты / Учебная цель/ Purpose</i>		
Жаһандық трендтер жағдайында қазақстандық журналистиканың даму перспективаларын талдау және болжау саласындағы қажетті құзіреттіліктерге ие болу.	Овладеть необходимыми компетенциями в области анализа и прогнозирования перспектив развития казахстанской журналистики в контексте мировых трендов	To master the necessary competencies in the field of analysis and forecasting of prospects for the development of Kazakh journalism in the context of global trends
<i>Оқыту нәтижесі / Результаты обучения / Learning outcomes</i>		
Курсты сәтті аяқтағаннан кейін білімалушылар -теориялық білімді практикада қолдану, ақпараттық қоғамда БАҚ-тың қызмет етуінің тарихи ерекшеліктерін түсіну; - жаңа медиа және дәстүрлі БАҚ-та, PR және басқа да ақпараттық-коммуникативтік қызметте күрделі идеяларды талдау; - игеруі тиіс: ақпараттық қоғамда БАҚ-тың жұмыс істеуінің тарихи ерекшеліктерін ұғыну дағдылары, медиаменеджмент заңдарына сәйкес қазақстандық БАҚ-ты жетілдіру құзыреттері. -меншікті ақпараттық қоғамда БАҚ-тың жұмыс істеуінің тарихи ерекшеліктерін ұғыну дағдылары, медиаменеджмент заңдарына сәйкес қазақстандық БАҚ-ты жетілдіру құзыреттері.	После успешного завершения курса обучающиеся будут - использовать теоретические знания на практике, осмыслять исторические особенностей функционирования СМИ в информационном обществе; - анализировать сложные идеи в новых медиа и традиционных СМИ, PR и иной информационно-коммуникативной деятельности; - владеть навыками осмысления исторических особенностей функционирования СМИ в информационном обществе, компетенциями совершенствования казахстанских СМИ в соответствии с законами медиаменеджмента.	After successful completion of the course, students will be - Use theoretical knowledge in practice, comprehend the historical features of the functioning of the media in the information society; - analyze complex ideas in new media and traditional media, RR and other information and communication activities; - Have the skills to comprehend the historical features of the functioning of the media in the information society, the competences of the improvement of the Kazakh media in accordance with the laws of media management.
<i>Курстың қысқаша мазмұны / Краткое содержание курса/ Course summary</i>		
Ақпараттық қоғам - постиндустриалды қоғамның теориялық концепциясы. Бірыңғай ақпараттық кеңістіктегі ақпарат пен білім. Ақпараттық қоғам өндірісінің негізгі өнімі - ақпарат және білім. Қоғамдағы ақпараттың, білімнің және ақпараттық технологияның өсіп келе жатқан рөлі. Ақпараттық	Информационное общество-теоретическая концепция постиндустриального общества. Информация и знания в едином информационном пространстве. Увеличение роли информации, знаний и информационных технологий в жизни общества. Возрастание числа людей,	The information society is a theoretical concept of a post-industrial society. Information and knowledge in a single information space. Increasing the role of information, knowledge and information technologies in the life of society. An increase in the number of people employed in information technology, communications and the

технологиялармен, байланыспен және ақпараттық өнімдер мен қызметтерді өндірумен айналысатын адамдар санының өсуі. Олардың жалпы ішкі өнімдегі үлесінің өсуі. Ақпараттық қоғамның дамуындағы баспа құралдарының рөлі.	занятых информационными технологиями, коммуникациями и производством информационных продуктов и услуг. Рост их доли в валовом внутреннем продукте. Роль печатных СМИ в развитии информационного общества.	production of information products and services. The growth of their share in the gross domestic product. The role of print media in the development of the information society.
<i>Бағдарлама жетекшісі / Руководитель программы / Programme manager</i>		
Харченко С.В.	Харченко С.В.	Кунгурова О.Г.

<i>Медиасын: ғылым және тәжірибе/Медиакритика: наука и практика/Media criticism: science and practice</i>		
<i>Оқу мақсаты / Учебная цель/ Purpose</i>		
Бұқаралық ақпарат құралдарының сын-пікірін журналистік құрамды жетілдіруге, медиа мазмұнын, бұқаралық ақпарат құралдары мен олардың аудиториясының, жалпы қоғамның қарым-қатынасын зерттеуге және бағалауға бағытталған құбылыс ретінде қарастыру.	Рассмотрение критики средств массовой информации как явления, нацеленное на совершенствование журналистского компонента, изучение и оценку медийного контента, взаимоотношений средств массовой информации и их аудитории, СМИ и общества в целом.	Consideration of media criticism as a phenomenon aimed at improving the journalistic component, studying and evaluating media content, the relationship between the media and their audience, the media and society as a whole.
<i>Оқыту нәтижесі / Результаты обучения / Learning outcomes</i>		
Курсты сәтті аяқтағаннан кейін білімалушылар - Жаңа медиа мен дәстүрлі медиа, PR және басқа да ақпараттық-коммуникациялық қызметтегі күрделі идеяларды талдау. – Элеуметтік-гуманитарлық ғылымдар саласындағы жаңалықтарды іздестіру және зерделеу негізінде ғылыми және кәсіби көзжиектеріңізді кеңейтіңіз.	После успешного завершения курса обучающиеся будут - Анализировать сложные идеи в новых медиа и традиционных СМИ, PR и иной информа-ционно-коммуникативной деятельности. - Расширять свой научный и профессиональный кругозор на основе поиска и изучения ин-новаций в сфере социально-гуманитарных наук.	After successful completion of the course, students will be - Analyze complex ideas in new media and traditional media, PR and other information and communication activities. - Expand your scientific and professional horizons based on the search and study of innovations in the field of social sciences and humanities.
<i>Курстың қысқаша мазмұны / Краткое содержание курса/ Course summary</i>		
Журналистика жүйесіндегі медиа-сын. Медиа сынның функциялары. Медиа-сын мәтін ретінде. Медиа сын жанрлары. Медиа сынының этикалық принциптері. Журналистикадағы өзекті бағыт ретінде медиа-сын. Пайда болу себептері. Даму кезеңдері. БАҚ-та сынның негізгі принциптері мен әдістері. Медиа материалдарын талдау түрлері мен мүмкіндіктері. Мысалдарды ҚР орталық және аймақтық баспасөзінде, аймақтық басылмаларда талдау. Қоғаммен және билікпен өзара іс-қимыл. Медиа сын және азаматтық қоғам. Эстетикалық және	Медиакритика в системе журналистики. Функции медиакритики. Медиакритика как текст. Жанры медиакритики. Этические принципы медиакритики. Медиакритика как актуальное направление в журналистике. Причины возникновения. Этапы развития. Основные принципы и приемы медиакритики в СМИ. Типы и возможности анализа медиа-материалов. Анализ примеров в центральной и региональной прессе РК, региональных изданиях. Взаимодействие с обществом и властью. Медиакритика и гражданское	Media criticism in the system of journalism. Functions of media criticism. Media criticism as a text. Genres of media criticism. Ethical principles of media criticism. Media criticism as an actual trend in journalism. Causes of occurrence. Stages of development. Basic principles and techniques of media criticism in the media. Types and possibilities of analysis of media materials. Analysis of examples in the central and regional press of the Republic of Kazakhstan, regional publications. Interaction with society and authorities. Media criticism and civil society. The struggle of aesthetic and social ideas. Media criticism in the twentieth century. Media system.

<p>әлеуметтік идеялардың күресі. XX ғасырдағы медиа-сын. Медиа жүйесі. Саяси және мәдени бағытталған медиа-сын.</p>	<p>общество. Борьба эстетических и общественных идей. Медиакритика в XX веке. Система СМИ. Политическая и культуроориентированная медиакритика.</p>	<p>Political and culture-oriented media criticism.</p>
<p><i>Бағдарлама жетекшісі / Руководитель программы/ Programme manager</i></p>		
<p>Кунгурова О.Г.</p>	<p>Кунгурова О.Г.</p>	<p>Кунгурова О.Г.</p>

<i>Масс-медиа мәтіндерінің семиотикасы/ Семиотика текстов масс-медиа/Semiotics of mass media texts</i>		
<i>Оқу мақсаты / Учебная цель/ Purpose</i>		
Медиа мәтіні туралы білімді ерекше белгі, әлеуметтік және эстетикалық құбылыс ретінде кеңейту және тереңдету, қазіргі медиа мәтінді семиотикалық талдаумен байланысты құзыреттіліктерді дамыту.	Расширение и углубление знаний о медиа тексте как особом знаковом, социальном и эстетическом феномене, выработка компетенций, связанных с семиотическим анализом современного медиатекста.	Expanding and deepening knowledge of the media text as a special sign, social and aesthetic phenomenon, developing competencies related to the semiotic analysis of the modern media text.
<i>Оқыту нәтижесі / Результаты обучения / Learning outcomes</i>		
<i>Курсты сәтті аяқтағаннан кейін білімалушыла</i> - Жаңа медиа мен дәстүрлі медиа, PR және басқа да ақпараттық-коммуникациялық қызметтегі күрделі идеяларды талдау. Thomson-Reuters немесе Scopus дерекқорлары. - Ауызша және көрнекі ақпараттың әсер ету дәрежесін анықтау, қазіргі медиамәтіндердегі әртүрлі кодтарды қолдану.	<i>После успешного завершения курса обучающиеся будут</i> Анализировать сложные идеи в новых медиа и традиционных СМИ, PR и иной информа-ционно-коммуникативной деятельности. баз данных Thomson-Reuters или Scopus. Выявлять степень воздействия вербальной и визуальной информации, использования различных кодов в современных медиатекстах.	<i>After successful completion of the course, students will be</i> - Analyze complex ideas in new media and traditional media, PR and other information and communication activities. Thomson-Reuters or Scopus databases. - To identify the degree of impact of verbal and visual information, the use of various codes in modern media texts.
<i>Курстың қысқаша мазмұны / Краткое содержание курса/ Course summary</i>		
Семиотика және оның құрамдастары. Медиатекстің таңбалы функциясы. Мәтіннің семиотикалық түсінігі. Мәтін түрлері. Семиосфера ұғымы. Семиотикалық мәтінді түсіндіру. Мәтінді қабылдау деңгейлері. Мәтінді түсіндіру. "Әріптік мән", "айқын мағына", "түсіну қырлары" санаттары. Белгілік жүйелердің мәні мен қасиеттері. Белгінің анықтамасы және сипаттамасы. Ч.Пирс бойынша белгінің сипаттамалары. Белгінің үш маңызды аспектісі. Белгілердің құрылымы және олардың жалпы жіктелуі. Денотат ұғымы, формалары мен маңызы. Таңбалардың жіктелуі. Таңбалардың әр	Семиотика и ее составляющие. Знаковая функция медиатекста. Семиотическое понятие текста. Типы текста. Понятие семиосферы. Интерпретация семиотического текста. Уровни восприятия текста. Интерпретация текста. Категории "буквальное значение", "очевидные смысл", "границы понимания". Сущность и свойства знаковых систем. Определение и характеристика знака. Характеристики знака по Ч. Пирсу. Три важнейших аспекта знака. Структура знаков и их общая классификация. Понятие денотата, формы и значения.	Semiotics and its components. Sign function of media text. Semiotic concept of the text. Text types. The concept of the semiosphere. Interpretation of semiotic text. Levels of perception of the text. Text interpretation. Categories "literal meaning", "obvious meaning", "facets of understanding". Essence and properties of sign systems. Definition and characteristics of the sign. Characteristics of the sign according to Ch. Pierce. The three most important aspects of the sign. The structure of signs and their general classification. The concept of denotation, form and meaning. Classifications of signs. Illustrations from advertisements for each type of signs.

<p>түріне жарнамадан иллюстрациялар. Белгілердің жіктелуі (Пирс бойынша). Ф. де Соссюр бойынша тілді оқытудың негізгі үш аспектісі: семантика, синтактика, прагматика. Жарнамалық визуалды бейненің үш тобы. Метафораның санаты. "Креолизденген мәтін" ұғымы.</p>	<p>Классификации знаков. Иллюстрации из рекламы на каждый из типов знаков. Классификация знаков (по Ч. Пирсу). Три основных аспекта изучения языка по Ф. де Соссюру: семантика, синтактика, прагматика. Три группы рекламного визуального образа. Категория метафоры. Понятие "креолизированный текст".</p>	<p>Classification of signs (according to Ch. Pierce). Three main aspects of language learning according to F. de Saussure: semantics, syntactics, pragmatics. Three groups of advertising visual image. category of metaphor. The concept of "creolized text".</p>
<p><i>Бағдарлама жетекшісі / Руководитель программы / Programme manager</i></p>		
<p>Кунгурова О.Г.</p>	<p>Кунгурова О.Г.</p>	<p>Кунгурова О.Г.</p>